

"Hallo, met de AIVD"

Ik schrijf deze tekst omdat mij iets is overkomen wat iedereen die politiek actief is of was, kan overkomen: benaderd worden door de AIVD. De laatste maanden waren een vriendin en een kennis benaderd, toch was de gedachte niet bij me opgekomen dat het mij zou gebeuren. Dus toen het zover was, stond ik mooi met mijn mond vol tanden. Bovendien merkte ik hoe slim en manipulatief ze zijn. Ik vond het helemaal niet zo makkelijk om hiermee om te gaan. Ik heb dit dus zo eerlijk mogelijk geschreven, om je een idee te geven hoe het kan lopen en hoe het voelt als de AIVD het eens bij jou komt proberen.

Nog heel even voor ik begin: de AIVD probeert activisme te criminaliseren, en zoekt altijd informanten, mensen van binnenuit die hen meer kunnen vertellen over een beweging, een actiegroep of zelfs een bepaald persoon.

Ik ben in de dertig en woon in Amsterdam Centrum. Maandag was ik ziek en ik lag in bed. Mijn telefoon ging, een mij onbekend nummer, ik nam op. Een vrouw vroeg of ik vijf minuten had om met haar iets te bespreken. Nou, dat hing er vanaf waar het over ging, zei ik, meer denkend aan verkooppraatjes dan iets anders. 'Ik zal me eerste even voorstellen', zei ze, 'Ik ben Mia Ploumen van de AIVD'....hier rolde ik mijn bed uit, wat?! Wordt ik hier gewoon gebeld door de AIVD?

Ik liep snel naar mijn tafel voor pen en papier, dat was het enige zinnige wat ik zo snel kon bedenken. En dat ik nu haar aan het lijntje wilde houden, zodat ik eerst met anderen kon bespreken wat ik het best kon doen. Want misschien kon ik op een of andere manier iets uit deze situatie halen? Uitvinden met wie of wat ze bezig waren?

Ik schreef dus haar naam op en vroeg om haar nummer. 'Dat staat als het goed is in je schermje', zei ze. Ik was echt verbaasd dat ik gewoon een nummer kreeg.

Het was nogal dringend, en ze wou mij zo snel mogelijk spreken. 'Ik ben ziek', zie ik. Morgen dan?'. 'Nou als ik beter ben ga ik naar mijn werk'. Daar had ze niet op terug, ook al leek het haar te verbazen. Ze zou toch wel weten waar ik werk? Ik neem zelfs aan dat juist mijn 'respectabele' baan een reden is om juist mij

op te benaderen. Als ze mij nou morgen zou bellen dan? Ik zei dat ik haar wel belde. Dat kon dan. Maar we moesten echt uiterlijk woensdag afspreken. Die haast ... waarom?

Nou, ik ben niet meer in mijn bed gaan liggen. Misschien snappen ze dat daar niet, maar echt lekker voel je je niet als ze ineens bellen op je mobiel. Patsboem je eigen leven binnendringen. Natuurlijk zijn ze er, dat weet je, letten ze op je, maar dat ze gewoon het lef hebben direct op te bellen, daar schrok ik wel van.

En ik voelde me stom: waarom had ik haar naam niet laten spellen? Dan had ik haar kunnen Googelen, kunnen zien of ze een valse naam had gegeven. Waarom vroeg ik niet meteen waar het over ging?

Nog raarder was het gevoel vanaf dat moment, dat ze je toch ook een beetje te pakken hebben. Dat je besmet bent, alleen omdat je met ze gepraat hebt. Ook al dacht ik er geen moment over om echt met ze te gaan praten. Ze proberen je naar hun kant te trekken, en gek genoeg werkte dat echt. Ik voelde me ook niet sterk omdat ik zo vriendelijk had gedaan aan de telefoon. Voor deze strategie had ik in die luttele seconden gekozen. Maar nu voelde ik mij daardoor kwetsbaarder.

Ik vertelde mijn huisgenoten meteen over het telefoontje en sprak die avond met iemand van Buro Jansen en Jansen (doet onderzoek naar politie, justitie en inlichtingendiensten). 'Ga niet met ze praten', werd mij geadviseerd. 'Zij komen altijd meer te weten, ook al probeer je niet te reageren of niets te zeggen. En zelf schiet je er niets mee op'. Ik kon me inderdaad niet voorstellen dat ik nou zo goed was in een gesprek met een zwaar getraind typ. Je kan wel denken dat je erg slim bent, maar nee, ik geloof toch dat, dat niet zo realistisch was. Dus ok, niet met ze praten.

Maar ik was aan de andere kant erg nieuwsgierig! Wat wilden ze? Waarom wilden ze mij spreken? Waar ging dit over? Zou het heel misschien iets belangrijks zijn voor mij? Zou ik toch niet slim genoeg zijn om zo een gesprek te kunnen winnen? Geen beslissing

kan maken, voelde vervelend. Ik kwam er niet uit en probeerde vroeg te gaan slapen.

De volgende dag kreeg ik voor ik zelf wat kon doen alweer een sms'je:

"Hoi [mijn naam], al wat opgeknapt? Zie je nog kans om mij vandaag even te bellen? Gr Mia"

Alsof een goede vriendin mij een berichtje stuurt...erg slim en afschuwelijk tegelijkertijd. Gek genoeg zou je er bijna intrappen, gewoon gezellig terug sms'en, gaan denken dat je elkaar kent. Ik besluit nu een stuk duidelijker te worden en schrijf alleen terug:

"Ik wil eerst weten waar het over gaat."

Mia belt me kort daarna terug. Ik neem niet op. Meteen komt er ook een sms:

"Laat even weten hoe laat ik je zo kan bellen? Gr Mia"

Ook hier weer: geen vraag of ik wel wil bellen maar allen wanneer. En niet alleen wanneer maar 'hoe laat zo', dat betekent zo meteen. Ze sturen je heel duidelijk steeds de kant op die zij uitkiezen. En dit is nog maar per sms.

Ondertussen ben ik klaar met werken. Ik ben weer thuis en stuur terug:

"Per sms alleen."

Dan krijg ik even na achten, kennelijk moet 'Mia' ook na kantoortijden werken, het volgende bericht:

"Heb een vraag, denk dat jij me daarbij kan helpen. Niets wat jou persoonlijk raakt. Kan helaas niet via de sms. Laten we afspreken, dan kan je mij in alle vrijblijvendheid aanhoren. Gr Mia"

Iemand hoort mijn verhaal en zou wel met ze gaan praten, het als een spel zien, proberen om te weten te komen waar het over gaat. Is dat ook iest wat ik wil? Ja het klinkt wel leuk, maar...

Tegen middernacht heb ik echt mijn beslissing gemaakt, en stuur ik een zeer duidelijk bericht:

"Ik ga beslist niet praten over anderen. Ik wil op geen enkele manier meer door jullie benaderd worden. Hiermee beëindig ik alle contact."

Maar natuurlijk, het contact is nog niet over. De volgende dag, meldt 'Mia' zich weer:

"Jammer, was interessant en belangrijk voor zowel jou als ons. Maar respecteer jouw keuze. Ben wel benieuwd wie jou zo achterdochtig heeft gemaakt ten aanzien van ons. Gr Mia"

Ja, weer slim gezegd. Natuurlijk wordt je dan weer nieuwsgierig. Het raakte mij toch niet? Maar wel belangrijk voor mij? En dan, dat ze gaan vragen wie mij achterdochtig heeft gemaakt, de durf! Hoezo, was ik dan niet achterdochtig vanaf het begin? Dat impliceren ze, en willen ze je laten geloven. Heel manipulatief. En denken dat ze toch nog even iets te kunnen vragen?

Hoewel ik altijd heb geweten dat je niet met de AIVD moet praten, twijfelde ik toch of ik ze niet te slim af kon zijn. Ik hield toch even contact. Wat leverde dit me op? Ik heb drie dagen mijn hoofd gebroken over wat te doen. En mijn paranoia is weer flink gegroeid. Ik wil niet zeggen wat iemand anders moet doen die benaderd wordt. Maar meteen afkappen is best een goede optie denk ik nu. Ikzelf ben blij dat ik al even meega en goede mensen om mij heen had deze week. Dat ze mij niet aan het twijfelen hebben kunnen brengen, want ik geloof best dat ze dat kunnen doen. Hoe dan ook, ik ben opgelucht dat het achter de rug is en ik van ze af ben. Althans, dat hoop ik.

Tenslotte nog een oproep: ben je ook eens benaderd? Of wordt je benaderd door de AIVD? Komen ze bij je thuis, wachten ze je op voor je deur, of op je werk, bellen ze je...? Deel dit met de mensen met wie je leeft en samenwerkt. Zet het op Indymedia. Laat het weten aan Buro Jansen en Jansen. Samen staan we sterk.